

Svar interpellation - Underlätta för anhöriga till patienter inom psykiatri

Jan Lahenkorva (S) frågar:

- Anser ordförande att anhörigas roll är viktig för patienter inom psykiatri?
- Om ja, vad kommer ordförande göra för att underlätta för att anhöriga ska kunna inkluderas i vård och rehabilitering av patienter i psykiatri?

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Jennie Forsblom (KD) svarar:

Psykiatrins generella utgångspunkt och ambition är att integrera närstående i patienternas vårdförlopp, såväl vid planering och genomförande som vid uppföljning. I varje kallelse uppmuntras patienter att ta med sig närstående till besöket. Vidare finns flera delar i ledningssystemet där uppgifter från närstående ska inhämtas samt att psykoedukativa insatser ska erbjudas till närstående.

Vuxenpsykiatri har ett aktivt samarbete med kommunernas anhörigcenter och håller sig uppdaterade på såväl svensk som internationell forskning inom anhörigområdet i form av kunskapsöversikter från Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka).

Närståendeperspektivet kan innebära olika dimensioner, som att lyssna på de anhöriga, att vi tar tillvara på deras kunskaper och erfarenheter, vilket vi alltid kan göra, även utan samtycke. Detta innebär att närståendes uppgifter vägs in i bedömningar även då patienterna inte givit sitt samtycke.

Vidare är det inte ovanligt att vi särskilt uppmärksammar närståendes eget behov av stöd och utbildning/kunskap och förhållningssätt. Psykiatri har också att hantera närstående som utsätter patienterna för hot och våld. Det är heller inte helt ovanligt att närstående vill ha åtkomst till patienters medicinering.

Att hålla närstående informerade om den enskildes hälsa, vård och behandling förutsätter att den enskilde ger sitt samtycke och att den närstående vill vara delaktig. Patienter har långtgående rätt till att själv vara med och ta beslut om sin vård och behandling. Patientlagen (2014:821) samlar bestämmelser som är av betydelse för patientens ställning. Det är bestämmelser om till exempel vårdens krav på samtycke och delaktighet. I detta sammanhang går det inte att förminska allvarlighetsgraden i att bryta mot sekretessen och vilka konsekvenser det skulle få för patienten, medarbetaren och vårdgivaren.

Jennie Forsblom (KD), hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande